

vyrovnací věřitelky jen tehdy, když se vzdá práv vlastnických k sudům, když se vzdá práva oddělné věřitelky. Tomuto názoru se žalující strana podrobila, vzdavši se vlastnických nároků k sudům, by získala hlasovací právo pro přihlášenou pohledávku a nabyla tím postavení vyrovnacího věřitele. Jest lhostejno, jaké pohnutky vedly žalující stranu k tomuto rozhodnutí, stačí, že tak učinila, ač nelze odmítnouti myšlenku, že pohnutkou k tomuto rozhodnutí byla okolnost odvolacím soudem vytvářena, že cena starých sudů byla nepochybně menší, — jakž to i dovolání připouští —, než pohledávka k vyrovnacímu řízení přihlášená, takže by prodejem sudů nebyla vytěžila částky přihlášené k vyrovnání. Uznala-li takto žalující strana, že jí přísluší ve vyrovnacím řízení jen postavení vyrovnací věřitelky a nikoli také věřitelky oddělné, musí si také uvědomiti, že jí jako takové přísluší jen práva plynoucí z uzavřeného a věřiteli přijatého vyrovnání. Zásada stejného nakládání všemi věřiteli (§ 46 vyr. ř.) platí i pro ni, a jest i pro ni závazným ustanovení Šu 47 vyr. ř. o neplatnosti úmluvy dlužníka nebo jiných osob s věřitelem, již se mu vyhrazují před uzavřením neb v době mezi jeho uzavřením a pravomocí potvrzujícího usnesení zvláštní výhody. O takový případ tu jde. Odvolacím soudem je zjištěno, že se žalující strana rozhodla hlasovati pro vyrovnání jen, když žalovaný podepíše cedulku, kterou tento také ještě v den, kdy vyrovnání bylo uzavřeno, podepsal, jež se až na číslici shodovala s obsahem dopisu žalovaného ze dne 28. února 1923. Dopisem tím se žalovaný i se synem dlužníkem zavázali vyrovnati žalobkyni zbytek pohledávky za sudy k vyrovnání přihlášené v měsíčních lhůtách po 3.000 Kč. Pak-li že však žalující strana jako vyrovnací věřitelka měla podle vyrovnání jen nárok na vyrovnací kvotu 28% z přihlášené jí pohledávky, jest jasno, že si oním závazkem, žalovaným převzatým, dala poskytnouti výhodu, které se ostatním věřitelům nedostalo. Úmluva, o níž žalující strana opřela zažalovaný nárok, příčí se tudíž zákazu v Šu 47 vyr. ř., že z podnětu vyrovnacího řízení nelze poskytnouti žádnému z věřitelů výhodu, a jest neplatnou. Právem proto odvolací soud, na jehož případné důvody se dovolatelka jinak poukazuje, z důvodu toho žalobu na zaplacení převzatého dluhu zamítl.

Čís. 6674.

Žalobu o vydání věci, již měl v úschově ten, na jehož jmění byl napotom vyhlášen úpadek, dlužno řídití proti správci úpadkové podstaty, zabral-li věc do úpadkové podstaty. Pak-li tak neučinil, přenechav věc dlužníku jako úpadkem nezatíženou, dlužno žalovati úpadce. Jde tu o žalobu podle Šu 44 konk. ř., jejíž žalobní žádost může zníti buď na plnění nebo na určení. Pro nárok na vydání věci jest bez významu, že byla před zahájením úpadkového řízení dána schovatelem do zástavy třetí osobě (jí zapůjčena).

(Rozh. ze dne 11. ledna 1927, Rv I 1221/26.)

Žalující firma domáhala se na žalovaném správci úpadkové podstaty firmy F. vydání akcií, jež měla žalující u úpadce v úschově. Zalovaná

namítla, že nemůže akcie vydati, ježto je dala ještě před zahájením vyrovnacího a úpadkového řízení do zástavy bance B. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Odvolatelka uznává, že sporné akcie byly dány firmě F. do deposita a že tato firma jest podle §u 961 obč. zák. povinna žalobci je na požádání vrátiti. Naproti tomu však rozdílu, jež odvolatelka činí mezi úpadkovou podstatou této firmy a firmou, které byly akcie žalobcem svého času svěřeny, tu není, vždyť právě na jmění posléz uvedené firmy byl vyhlášen úpadek, úpadkové řízení vztahuje se na veškeré movité a tuzemské nemovité jmění úpadkynino, a tedy také na práva, která úpadkyni příslušejí proti třetím osobám (§§ 66, 67, 96 a 97 konk. ř.). Úpadkyně až dosud nesplnila své povinnosti podle §u 961 obč. zák. a, když vydala (zapůjčila) sporné akcie třetí osobě, bance B., zůstal beze změny nárok na vrácení jich bankou i úpadkové podstatě úpadkyně, oproti které zase náleží žalobci nárok na vydání úpadkyni svěřených, žalobci vlastnický patřících akcií (§ 44 konk. ř.). Poměr úpadkyně v příčině akcií ku bance B. jest pro nárok žalobcův úplně nerozhodný, neboť žalovaná ani netvrdila, že by se bylo stalo vydání (zapůjčení) akcií bance B. se svolením anebo souhlasem žalobcovým.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by o ní znovu jednal a rozhodl.

Důvody:

Žalující strana domáhá se žalobou, by správa úpadkové podstaty firmy F. jí vydala 150 kusů akcií bulharské cukerní společnosti, které ona — jak není sporno — v roce 1920 a 1921 ještě před zahájením úpadkového řízení prostřednictvím této firmy koupila a ponechala u ní v depotu. Námitky správce žalované úpadkové podstaty proti žalobnímu nároku vrcholí v tom, že akcie, o něž jde, byly v roce 1922 ještě před zahájením úpadkového řízení dány firmou F. bance B. do zástavy, případně zapůjčeny a že proto v den zahájení úpadkového řízení, t. j. dne 27. června 1924 ani ony ani jejich hodnota v úpadkové podstatě této firmy nebyly a nejsou, jemu také předány nebyly, takže z těchto důvodů nevyhověl ani žádosti žalující strany na vy'oučení těchto akcií z úpadkové podstaty a nemůže vyhověti ani žalobní žádosti. Jde tu zřejmě o žalobu podle §u 44 konk. ř., v níž žalobní nárok na vyloučení opírá se o smlouvu schovací podle §u 957 obč. zák., která vznikla tím, že žalující strana ponechala své akcie, prostřednictvím žalované firmy zakoupené, u ní v depotu, která je takto jako cizí věc převzala v opatrování. Jest proto souhlasiti s právním názorem nižších soudů, pokud opodstatněnost žalobního nároku shledávaly v ustanovení §u 961 obč. zák. Žalobu takovou jest podle §u 6 (2) konk. ř. řídití jen proti správci úpadkové podstaty. Není proto námitka žalovaným v dovolání uplatňovaná, že napadený rozsudek by byl správným jen tehdy, kdyby akcie byly předány přímo jemu jako správci úpadkové podstaty, nijak opodstatněna a nemá významu pro posouzení věci. Také okolnost, že sporné akcie byly před zahájením úpadkového řízení dány firmou F. do zástavy

bance B., případně jí zapůjčeny, nemůže býti nároku žalující strany na újmu. Neboť nezáleží na tom, zda dlužník má věc v moci čili nic, nárok na vrácení věcí do úschovy daných jest i tehdy opodstatněn, když dlužník dal věc třetí osobě, která jí má jeho jménem. (Bartsch-Pollak k §u 44 pozn. 26 konk. ř.). Že pak jest banku B., které firma F. sporné akcie dle tvrzení žalované strany dala do zástavy, nebo jí je zapůjčila, považovati za pouhého detentora, který má věc jménem firmy F., není podle §u 309 obč. zák. pochybnosti. Názor, že nárok žalující stranou uplatňovaný jest nárokem vylučovacím podle §u 44 konk. ř., má oporu jak v tomto ustanovení zákona, tak i v §u 11 konk. ř. a shoduje se s ním i literatura (Bartsch-Polak k §u 44 pozn. 22 konk. ř.). Žalobní žádost může zníti buď na plnění neb určení (Bartsch-Pollak str. 340). Podle §u 44 konk. ř. mohou býti vyloučeny jen věci, které do úpadkové podstaty nenáleží, tedy nejsou jménem dlužníkovým (§ 1 konk. ř.), správce úpadkové podstaty však na ně činí nárok, jako na součást podstaty a také je do ní zabral. Správce podstaty může býti žalován jen v tom případě, když věc, o jejíž vyloučení jde, zabral do úpadkové podstaty (Bartsch-Pollak § 44 pozn. 3 a 57 konk. ř.). Jen tehdy, kdyby tak neučinil a přenechal naopak věc jako úpadkem nezatíženou dlužníkovi, nemohlo by býti proti němu postupováno žalobou uplatňující nárok na vyloučení. V takovém případě bylo by žalovati dlužníka osobně, který ohledně jmění, nepodléhajícího úpadku má způsobilost ku sporu (§ 1, 3, 6, konk. ř.). Není dále sporné, že akcie nejsou jménem dlužníkovým a nepatří tudíž do úpadkové podstaty. Otázkou však, zdali žalovaný jako správce úpadkové podstaty zabral tyto akcie do úpadkové podstaty, se nižší soudy nezabývaly. Rozsudky jejich postrádají potřebného v tom směru skutkového zjištění, ačkoli v obraně žalovaného, že sporné akcie ani jejich hodnota se v úpadkové podstatě nenalézaly a nenalézají, mohly nižší soudy při použití práva podle §u 182 c. ř. s. najíti ku takovému zjištění vhodný podnět. Bez tohoto zjištění nelze však věc spolehlivě rozhodnouti, když na něm závisí otázka, zda vůbec může býti žalovaný jako správce úpadkové podstaty s úspěchem žalován.

Čís. 6675.

Byla-li exekuce povolena rakouským soudem, jest pro žalobu podle §u 35 ex. ř. příslušným tuzemský exekuční soud.

(Rozh. ze dne 11. ledna 1927, R II 410/27.)

Na základě rozsudku zemského civilního soudu ve Vídni povolil tento soud exekuci ku vydobytí výživného. Exekučním soudem byl okresní soud v Moravské Ostravě. Žalobu o zrušení exekuce, ježto prý vymáhaný nárok zanikl, podal dlužník u okresního soudu v Moravské Ostravě. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. O dvoulací soud zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením a odmítl žalobu pro nepřislušnost soudu. Důvody: Podle §u 35 ex. ř. jest podati žalobu oposiční u soudu, u něhož bylo žádáno za povolení